

THỰC THI CHÍNH SÁCH TÍN DỤNG ĐỐI VỚI ĐỒNG BÀO DÂN TỘC KHMER TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CHÂU THÀNH, TỈNH TRÀ VINH

TÀI LÊ NHẢ MI^(*)

Ngày nhận bài: 24/12/2023 Ngày thẩm định: 25/12/2023 Ngày duyệt đăng: 20/01/2024

Tóm tắt: Chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao đời sống của đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh. Bài viết làm rõ thực trạng thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer, qua kết quả 4 nội dung chính: xây dựng và ban hành các văn bản triển khai chính sách; phân công thực thi chính sách; tuyên truyền, phổ biến về chính sách và sơ kết, tổng kết hiệu quả thực thi chính sách tín dụng, từ đó, đề xuất giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh.

Từ khóa: chính sách tín dụng; đồng bào dân tộc Khmer; thực thi

Thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc là quá trình triển khai nội dung của các chính sách này vào đời sống của đồng bào dân tộc thông qua hoạt động của các cơ quan nhà nước, đặc biệt là cơ quan hành chính nhà nước để đạt được mục tiêu mà chính sách đặt ra. Theo đó, thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer là quá trình hiện thực hóa nội dung của chính sách phù hợp với thực tiễn đời sống của đồng bào dân tộc Khmer, mà vai trò chủ yếu thuộc về các cơ quan hành chính nhà nước nhằm đạt mục tiêu của chính sách.

Huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh là khu vực “có 48.510 đồng bào dân tộc Khmer sinh sống”⁽¹⁾. Thời gian qua, nhiều chính sách tín dụng được triển khai đã giúp đồng bào dân tộc Khmer có thêm vốn đầu tư phát triển kinh tế, trang trải cuộc sống và chăm lo việc học tập cho con em đồng bào dân tộc Khmer,... Tuy nhiên, theo Ngân hàng Chính sách xã hội chi nhánh huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh, nếu năm 2017, khoản vay của đồng bào dân tộc Khmer là 9.645 thì đến tháng 10/2022, khoản vay của đồng bào dân tộc Khmer chỉ còn 8.480⁽²⁾. Hơn nữa, các khoản vay chỉ tập trung chủ yếu vào một số chương trình như: tín dụng đối với hộ mới thoát nghèo; tín dụng thực hiện chiến lược về cấp nước sạch và vệ sinh môi trường nông thôn; chính sách hỗ

^(*) ThS, Trường Đại học Trà Vinh

trợ nhà ở cho hộ nghèo theo chuẩn nghèo giai đoạn 2011 - 2015... Như vậy, có thể thấy, mặc dù có nhiều chính sách tín dụng đang được triển khai tại huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh nhưng việc tham gia của đồng bào dân tộc Khmer vào các chính sách này vẫn còn hạn chế. Chính vì vậy, bài viết phân tích thực trạng thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh để tìm ra những giải pháp phù hợp, hiệu quả.

1. Tình hình thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh

Từ kết quả khảo sát 147 phiếu với hai nhóm đối tượng là cán bộ, công chức, viên chức có trách nhiệm thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer và các hộ đồng bào dân tộc Khmer tham gia chính sách tín dụng trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh, có thể đánh giá thực trạng thực thi chính sách này như sau:

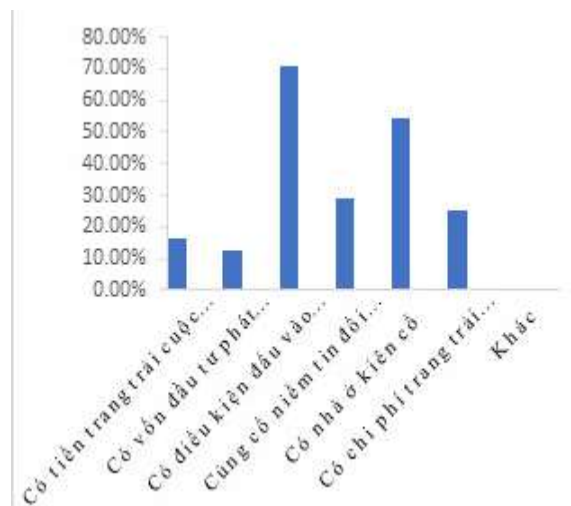
Thứ nhất, tác động của chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer

Thông qua khảo sát về những tác động của chính sách tín dụng đến đời sống của đồng bào dân tộc Khmer, tác giả thu được kết quả sau:

Có thể thấy, chính sách tín dụng đã và đang triển khai tác động tích cực và toàn diện đến đời sống của đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh. Người dân có tiền để trang trải cuộc sống, có vốn đầu tư phát triển kinh tế, có điều kiện đầu vào để phát triển kinh tế (thông qua việc cung cấp cây giống, con giống,...), có nhà ở kiên cố, có chi phí để trang trải việc học tập của con em,... Theo khảo sát, điều tra, chính sách tín dụng tác động mạnh đến người dân Khmer huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh là họ được nghiên cứu xây dựng nhà ở kiên cố (với 54.2% ý kiến lựa chọn) và cung cấp con giống (cụ thể là bò giống) để chăn nuôi và phát triển đàn gia súc của hộ gia đình, từ đó phát triển kinh tế, nâng cao đời sống (với 70.8% ý kiến lựa chọn) (xem Biểu đồ 1).

Tuy nhiên, bên cạnh những tác động mạnh mẽ, nổi bật thì những tác động khác vẫn chưa thật sự rõ nét như: củng cố niềm tin với Nhà nước (29.2%); có chi phí để trang trải việc học tập của con em (25.4%); có tiền để trang trải cuộc sống (16.7%); có vốn đầu tư phát triển kinh tế (12.5%) (xem Biểu đồ 1). Do đó, để phát huy mạnh mẽ hiệu quả của chính sách, cần xây dựng các biện pháp nâng cao chất lượng công tác thực thi chính sách.

Biểu đồ 1: Tác động của chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer

Nguồn: Tác giả khảo sát năm 2022

Thứ hai, tình hình xây dựng và ban hành các văn bản triển khai chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer

Công tác ban hành văn bản triển khai chính sách có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong thực thi chính sách công nói chung và thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer nói riêng. Triển khai thực thi chính sách bằng văn bản giúp tính đến những rủi ro có thể xảy ra, từ đó đưa ra các giải pháp dự phòng. Ngoài ra, công tác này còn giúp xác định rõ ràng trách nhiệm của các chủ thể trong việc thực hiện nhiệm vụ được giao, tránh tình trạng đùn đẩy trách nhiệm.

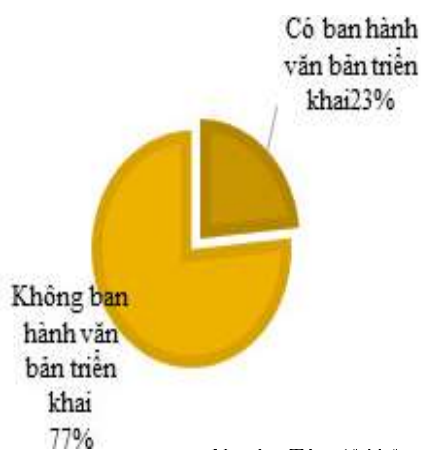
Để đánh giá quan điểm của đội ngũ công chức, viên chức thực thi chính sách

tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer về sự cần thiết phải ban hành văn bản triển khai chính sách, tác giả thực hiện khảo sát thu được kết quả như sau:

Với giá trị trung bình đạt 3.11 (tương ứng với mức độ Trung bình/không ý kiến) cho thấy, đội ngũ công chức, viên chức chịu trách nhiệm thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh chưa thật sự quan tâm và đánh giá đúng vai trò của việc lập kế hoạch triển khai chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer.

Để tìm hiểu về thực trạng xây dựng và ban hành các văn bản triển khai chính sách tín dụng, tác giả tiến hành khảo sát và thu được kết quả như sau: (xem Biểu đồ 2)

Biểu đồ 2. Tình hình ban hành văn bản triển khai thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer

Nguồn: Tác giả khảo sát năm 2022

Kết quả khảo sát cho thấy, có đến 76.5% đơn vị không ban hành văn bản triển khai chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh. Điều này khiến quá trình thực thi chính sách tín dụng thiếu cái nhìn tổng quát, thiếu tính dự báo, dẫn đến lúng túng khi có các vấn đề thực tế phát sinh.

Như vậy, kết quả khảo sát, cho thấy sự thống nhất trong quan điểm và hành động khi cho rằng công tác ban hành văn bản triển

khai thực hiện chính sách tín dụng là không thật sự cần thiết và trên thực tế công tác này cũng chưa được chú trọng. Nguyên nhân của vấn đề này đến từ quan điểm cho rằng, mỗi thành viên đã được phân công nhiệm vụ cố định, nên chủ trương, chính sách từ cấp trên triển khai xuống thuộc nhiệm vụ của chủ thể nào thì chủ thể đó thực hiện theo nhiệm vụ đã được phân công. Mặt khác, vấn đề này cũng xuất phát từ việc đội ngũ nhân sự đánh giá công tác triển khai thực hiện chính sách tín dụng đơn giản, không cần thiết phải ban hành văn bản (công đoạn được xem là chỉ cần thiết đối với các nhiệm vụ phức tạp, đột xuất).

Thứ ba, công tác phân công thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer

Để thực hiện thành công chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer, cần có sự phân công hợp lý giữa các cá nhân, đơn vị có liên quan. Trên cơ sở khảo sát cho thấy, đánh giá về công tác phân công thực thi chính sách tín dụng, với giá trị trung bình đạt 3.29 (còn một vài điểm chưa phù hợp) công tác phân công thực thi chính sách là vấn đề cần dành nhiều sự quan tâm. Bên cạnh 8/17 ý kiến (tương đương với 47.1%) cho rằng, công tác phân công thực thi chính sách như hiện tại là phù hợp thì vẫn còn 6/17 ý kiến (tương đương với 35.3%) đánh giá công tác phân công còn một vài điểm chưa phù hợp. Đặc biệt, vẫn còn 3/17 ý kiến (tương đương 17.6%) nhận định công tác phân công chưa phù hợp.

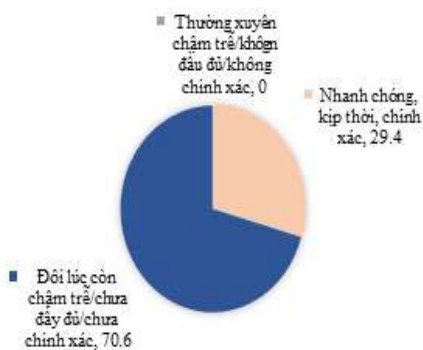
Nguyên nhân dẫn đến sự vướng mắc trong công tác phân công thực thi chính sách tín dụng chủ yếu xuất phát từ số lượng nhân sự phụ trách còn khiêm tốn, chưa phù hợp với chuyên môn đào tạo, năng lực và kinh nghiệm. Những yếu tố này ảnh hưởng mạnh mẽ đến chất lượng thực thi công vụ của đội ngũ công chức, viên chức, yêu cầu phải có những giải pháp cụ thể, mạnh mẽ để giải quyết những tồn tại, hạn chế.

Thứ tư, công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer (xem Biểu đồ 3)

Để đồng bào dân tộc Khmer hiểu được tinh thần của chính sách tín dụng, từ đó tham gia vào một cách tích cực thì điều kiện tiên quyết là đội ngũ công chức, viên chức thực thi chính sách tín dụng và người dân Khmer phải được phổ biến về chính sách một cách kịp thời và đầy đủ.

Kết quả khảo sát cho thấy, có đến 70.6% công chức, viên chức thực thi chính sách cho rằng, thông tin về chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer “đôi lúc còn chậm trễ/chưa đầy đủ/chưa chính xác”, dẫn đến đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh gặp khó khăn trong việc tiếp cận thông tin về chính sách tín dụng của là điều không tránh khỏi (xem biểu đồ 3).

Biểu đồ 3: Tình hình tiếp cận thông tin về chính sách tín dụng của đội ngũ công chức, viên chức phụ trách chính sách trên địa bàn huyện Châu Thành

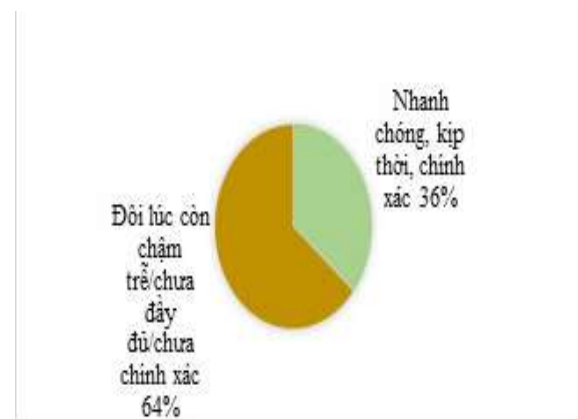
Nguồn: Tác giả khảo sát năm 2022

Lý giải cho vấn đề này, cần phân tích về tính thứ bậc của hệ thống hành chính nhà nước. Một văn bản khi được cấp trên ban hành, để triển khai vào thực tiễn địa phương, thì cần có sự hướng dẫn từ cơ quan cấp trên.

Cấp xã thực thi theo hướng dẫn của cấp huyện, cấp huyện thực thi theo hướng dẫn từ cấp tỉnh. Từ đó, nảy sinh trường hợp, một chủ trương dù đã được Trung ương ban hành và có hiệu lực, nhưng khi hỏi về tình hình triển khai ở cấp xã thì nhận được câu trả lời là còn chờ sự hướng dẫn từ cấp trên.

Theo đó, bên cạnh 35.9% đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh đánh giá thông tin về chính sách tín dụng được truyền đạt một cách nhanh chóng/kịp thời/chính xác thì có đến 64.1% đánh giá, công tác tuyên truyền phổ biến đôi lúc còn chậm trễ/chưa đầy đủ/chưa chính xác (xem Biểu đồ 4). Đây là một trong những hạn chế lớn của công tác thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh.

Biểu đồ 4. Tình hình tiếp cận thông tin về chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh

Nguồn: Tác giả khảo sát năm 2022

Thứ năm, công tác sơ kết, tổng kết thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer

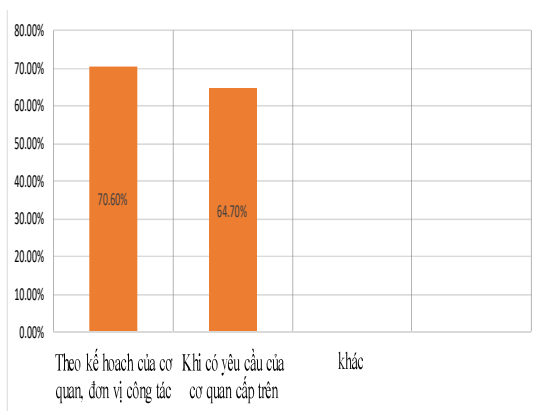
Sơ kết, tổng kết là nội dung quan trọng trong quy trình thực thi chính sách công. Hoạt động này giúp chúng ta có cái nhìn tổng thể về những ưu điểm và hạn chế của quá trình thực

thi chính sách. Từ đó, rút kinh nghiệm và đưa ra những điều chỉnh phù hợp để đem lại hiệu quả cao hơn cho công tác thực thi chính sách.

Thời điểm tiến hành sơ kết, tổng kết việc thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh được thể hiện qua biểu đồ sau:

Công tác sơ kết, tổng kết thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh đã được các đơn vị chủ động tổ chức, chứ không trông chờ chỉ thị từ cấp trên. Hay nói cách khác, thời điểm sơ kết, tổng kết kết quả thực thi chính sách được diễn ra khá linh hoạt, theo kế hoạch của cơ quan, đơn vị (70.6%) và khi có yêu cầu của cấp trên (64.7%) để kịp thời nắm bắt tình hình (xem Biểu đồ 5).

Biểu đồ 5: Thời điểm tiến hành sơ kết, tổng kết việc thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh

Nguồn: Tác giả khảo sát năm 2022

Mục đích tiến hành sơ kết, tổng kết việc thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh là để giúp cấp trên và cơ quan trực tiếp thực thi chính sách nắm được tình hình; giúp chủ thể thực hiện chính sách rút kinh nghiệm; đưa ra đánh giá tổng thể về quá trình thực hiện chính sách; cung cấp kết quả thực hiện chính sách (đều trên 50%).

Tuy nhiên, những tỷ lệ này mới chỉ trên mức bình quân chứ chưa thật sự cao. Đặc biệt, việc sơ kết, tổng kết để thực hiện công tác khen thưởng, kỷ luật vẫn chưa được đội ngũ nhân sự đánh giá là một trong những nội dung trọng tâm của công tác sơ kết, tổng kết thực thi chính sách (41.1%) (xem Biểu đồ 6). Điều này đặt ra yêu cầu cần nhìn nhận một cách toàn diện hơn ý nghĩa của công tác sơ kết, tổng kết thực thi chính sách.

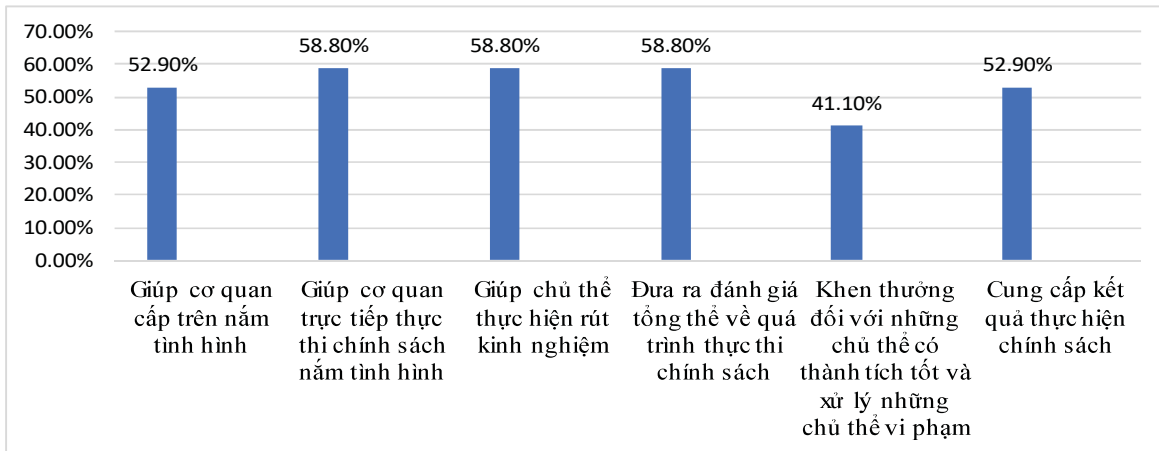
Tóm lại, chính sách tín dụng được triển khai trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh đã có những tác động tích cực đến đời sống của đồng bào dân tộc Khmer, góp phần xây dựng, duy trì và củng cố mối quan hệ giữa Nhà nước và nhân dân. Tuy nhiên, việc thực thi chính sách tín dụng vẫn còn một số hạn chế từ khâu ban hành văn bản triển khai; phân công thực thi, tuyên truyền, phổ biến cho đến khâu sơ kết, tổng kết thực thi chính sách.

2. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh

Một là, cấp quản lý, bộ phận tham mưu và người trực tiếp thực thi chính sách tín dụng cần nhận thức đúng vai trò, tầm quan trọng của việc ban hành văn bản triển khai thực thi chính sách tín dụng đến lập kế hoạch trước khi thực thi chính sách tín dụng; cần tính đến các vấn đề phát sinh từ đặc trưng đối tượng thụ hưởng chính sách: người yếu thế, trình độ dân trí chưa cao, tâm lý, lối sống khép kín... Những tình huống này cần được dự liệu và đưa ra biện pháp ứng phó trong thực tế.

Hai là, cần nâng cao chất lượng của công tác phân công thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh. Để làm được điều này, các cấp quản lý cần lắng nghe phản hồi từ đội ngũ công chức, viên chức thực thi chính sách. Đồng thời, cần nhắc đối chiếu với thực tiễn cơ quan, đơn vị để có những điều chỉnh phù hợp về số lượng và phân công nhiệm vụ

Biểu đồ 6. Mục đích của công tác sơ kết, tổng kết thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer

Nguồn: Tác giả khảo sát năm 2022

đối với đội ngũ công chức, viên chức thực thi chính sách tín dụng.

Ba là, cần tăng cường tuyên truyền, phổ biến chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh. Để đạt được mục tiêu đó phải thực hiện khẩn trương công tác giải thích, hướng dẫn về chính sách của các cơ quan nhà nước cấp trên cùng với tăng cường sự chủ động, linh hoạt của từng cấp trong triển khai thực thi chính sách. Sau đó, cần đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, phổ biến chính sách đến đồng bào dân tộc Khmer phù hợp với đặc điểm văn hóa, truyền thống của họ, như chú ý sử dụng ngôn ngữ Khmer khi thực hiện công tác thông tin; quan tâm đến đội ngũ nhân sự là trưởng ấp, tổ trưởng tổ vay vốn (đồng bào dân tộc Khmer) vì đây là những chủ thể thực hiện công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách hiệu quả nhất.

Bốn là, phát huy tối đa ý nghĩa, vai trò của công tác sơ kết, tổng kết thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh. Tiến hành sơ kết và tổng kết thường xuyên, linh hoạt để có được nhiều thông tin phản hồi. Đặc biệt, cần dựa vào kết quả sơ kết,

tổng kết công tác thực thi chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer để kịp thời khen thưởng, nêu gương đối với những chủ thể xuất sắc cũng như xử lý những trường hợp sai phạm để tăng hiệu lực quản lý hành chính nhà nước.

Chính sách tín dụng đối với đồng bào dân tộc Khmer có vai trò quan trọng trong việc xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc trên địa bàn huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh nói riêng và cả nước nói chung. Để đảm bảo tinh thần và nội dung chính sách được triển khai hiệu quả trong thực tế thì quá trình thực thi chính sách có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, trong đó, nhấn mạnh đến vai trò chỉ đạo, kiểm tra, giám sát của cán bộ, công chức quản lý; tham mưu, đề xuất của đội ngũ công chức, viên chức trực tiếp thực thi chính sách □

(1) Tổng Điều tra dân số năm 2019

(2) Báo cáo số 41/BC - NHCS ngày 02/11/2023 của Ngân hàng chính sách xã hội huyện Châu Thành về tình hình vay vốn của đồng bào dân tộc Khmer trên địa bàn huyện Châu Thành đến hết quý III/2023